

Het rijexamen vanaf 1 januari 2008 ingevoerd

Minister Eurlings van het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft ingestemd met de opzet van het CBR voor het vernieuwde rijexamen voor de personenauto. Het examen wordt vanaf 1 januari 2008 geleidelijk ingevoerd en is bedoeld om het ongevallencijfer onder beginnende bestuurders omlaag te brengen. Nieuwe rijbewijsbezitters hebben een veel hoger ongevalrisico dan ervaren automobilisten. Het nieuwe rijexamen is in opdracht van Verkeer en Waterstaat door het CBR ontwikkeld om de verkeersveiligheid in het algemeen en veilig rijgedrag van beginnende bestuurders in het bijzonder te verbeteren. De afgelopen jaren zijn er al specifieke maatregelen genomen voor de beginnende bestuurder, zoals de invoering van een beginnersrijbewijs en strengere alcohollimieten.

Wat zijn de veranderingen in een notendop?

Vanaf 2008 worden aspirant-automobilisten nadrukkelijker opgeleid en geëxamineerd in zelfstandig rijden, gevaarherkenning, file rijden en milieubewust rijgedrag. Die elementen hebben geleid tot nieuwe examenonderdelen. Deze zijn in de bijbehorende factsheet toegelicht. In de nieuwe opzet staat de eigen verantwoordelijkheid van de aankomende bestuurder centraal. Het vernieuwde examen is in nauwe samenwerking met onderzoekers, de rijschoolbranche en verkeersorganisaties tot stand gekomen. De kosten van het theorie- en praktijkexamen blijven gelijk.

Het vernieuwde theorie-examen

Ook in het nieuwe theorie-examen dat 1 januari 2008 ingaat, wordt nadrukkelijker getoetst op verkeersinzicht en gevaarherkenning. Kandidaten voor het B-examen krijgen daartoe acht seconden lang foto's van risicosituaties te zien. Zij moeten aangeven of zij zouden remmen, het gas loslaten of niets doen. De fotovragen tellen aanvankelijk niet mee voor de uitslag. Dit om de branche en de kandidaten te laten wennen aan de wijzigingen. Medio 2008 neemt het aantal fotovragen toe; dan tellen zij wel mee. Ook worden er nieuwe inzichtvragen toegevoegd aan het theorie-examen en wordt er aandacht besteed aan het onderdeel file rijden. Het onderdeel file rijden sluit aan bij de publiekscampagnes waarmee automobilisten worden geïnformeerd over het gewenste gedrag in de files.

Werkt het vernieuwde examen?

Proefexamens onder honderden kandidaten, instructeurs, examinatoren en ervaren bestuurders hebben de afgelopen maanden uitgewezen, dat het vernieuwde rijexamen goed onderscheid maakt tussen kandidaten die zelfstandig, veilig en verantwoord rijden en nieuwe automobilisten die dat niet beheersen. Ervaren rijbewijsbezitters constateerden, dat de nieuwe elementen in het examen de onderdelen zijn die zij door rijervaring hebben moeten leren. Bovendien was het enthousiasme over de nieuwe opzet groot. Zo prezen veel kandidaten het eigen initiatief dat de nieuwe opzet biedt. Mede daardoor leerden zij sneller en bleef het aantal rijlessen hetzelfde als bij de oude praktijkopleiding. Over een jaar worden de resultaten geëvalueerd.

Nieuw onderdeel: Zelfstandig route rijden

Eén van de nieuwe onderdelen van het vernieuwde praktijkexamen is het zelfstandig route rijden. De

examinator kan de kandidaat

- zonder aanwijzingen naar of van een bekend punt laten rijden;
- of navigatieapparatuur laten gebruiken;
- of achtereenvolgens drie tot vijf opdrachten geven om een locatie te bereiken ('clusteropdracht').

Onderweg krijgt de kandidaat -anders dan nu nog het geval is- gedurende dit onderdeel verder

geen

aanwijzingen. De bedoeling van dit onderdeel is om te toetsen of de aanstaande rijbewijsbezitter veilig weggedrag en zelfstandigheid weet te combineren. Als zich files voordoen, wordt daarbij het rijgedrag beoordeeld. Navigatieapparatuur wordt overigens alleen gebruikt als de rijsschool de leerling daarmee vertrouwd heeft gemaakt.

Nieuw onderdeel: Bijzondere manoeuvres

Het onderdeel bijzondere verrichtingen verdwijnt en maakt plaats voor de bijzondere manoeuvres. De kandidaat kan bij dit onderdeel een omkeeropdracht krijgen, een parkeeropdracht en een stopopdracht. De examinator kiest twee van deze drie opdrachten. Daarnaast kan hij steekproefsgewijs de vertrouwde hellingproef laten uitvoeren.

Bij de omkeeropdracht -niet te verwarren met het oude 'straatje keren'- wordt de kandidaat gevraagd in tegengestelde richting verder te rijden en zelf het moment en de manier van keren te bepalen. Dit principe van zelfstandigheid keert ook terug in de parkeer- en stopopdracht.

Nieuw onderdeel: Evalueren

Bij het derde nieuwe onderdeel -situatiebevraging genaamd- vraagt de examinator naar de afwegingen van de kandidaat. Na een verkeerssituatie zet deze de auto desgevraagd langs de kant en legt uit waarom hij deed wat hij deed. Verder vult de kandidaat vóór het examen een vragenlijst in die inzicht geeft in zijn sterke en minder sterke kanten. Pas na het examen leest de examinator de antwoorden en bespreekt ze.

Nieuw onderdeel: Milieubewust rijden

De principes van Het Nieuwe Rijden keren in het praktijkexamen terug onder de naam Milieubewust rijden. Aandacht voor de bandenspanning, het schakelgedrag en vooral het anticiperen op verkeerssituaties zijn hier beoordelingselementen. Zij zorgen niet alleen voor een lager brandstofgebruik, maar ook voor veiliger rijgedrag.